

Sag, kun stemme mod dens videre Fremme. Det forekommer mig, at det ganske særlig maa være dette Things Opgave at værne Lovgivningen imod Paavirkning af saadanne tilfældige Stemninger og Strømninger, som ellers let paa en uheldig Maade kunne komme til at indvirke paa den. Det forekommer mig, som sagt, at det ganske særlig maa være dette Things Opgave, og det forekommer mig, at dette Thing bedst røgter denne Opgave ved uden videre at afvise en yderligere Drøftelse af et i forrige Samling modent og omhyggeligt prøvet Lovforslag.

Madvig: Hvad den ærede sidste Læser bemærkede, har i en vis Henseende en stor Betydning; og det er Noget, der ogsaa faldt mig ind, strax da jeg saae dette Lovforslag forelagt i det andet Thing. Der er imidlertid dog Noget, som kommer under Overveielse ved Siden heraf. For det Første var der allerede selv i dette Thing en meget bestemt udtalt Mening tilstede, skjøndt den blev i Minoritet, om at den Lov, der blev vedtaget i forrige Sæssion, ikke tilfredsstillende. Jeg hørte til den daværende Minoritet, jeg udtalte mig for, hvad der nu er vedtaget i Folkethinget, som jeg troede vilde være det Rigtige, fordi jeg antog, at man ikke var istand til tilstrækkelig at begrænse det Forpagtningsforhold, hvorom der handlede, saaledes, at man opnaede, hvad man vilde. Jeg forudsaae, at man vilde komme til at trænge til yderligere Begrænsninger, og at ogsaa disse Begrænsninger vilde være meget vanskelige og usikre, og derfor kom jeg til det andet Resultat, at, da det syntes, at denne Forpagtningsform brugtes til at modarbejde Bestræbelserne for Selveiendoms Fremme, var det bedst at fjerne hele dette Forhold; men Thingsets Flertal havde en anden Mening, og Resultatet af Rigsdagens hele Forhandling blev en anden, nemlig den Lov, som foreligger med Dato 25de Juni 1870. Nu indrømmer jeg som sagt, at det er betænkeligt nu at komme tilbage til denne Gjenstand, men jeg skal dog gjøre den Bemærkning, at det, der for Diebliffet foreligger, hvad enten man holder sig til Regjeringens Forslag eller til det, som vedtoges i

det andet Thing, ikke er Noget, som gaar i modsat Retning af det, som vedtoges i forrige Samling, ligesom det heller ikke er Noget, der vilde gribe hindrende eller forstyrrende ind i Kontrakter eller Beregninger, der ere byggede paa Loven fra ifjor. Fra Forordningen af 1792 bestod der en hidtil ikke meget brugt Form for Benyttelsen af Bøndejord, en Form, som derfor heller ikke havde faaet nogen lovlig Begrænsning. Man mærkede saa, at denne Anvendelse af Bøndejorden blev benyttet, og man fandt sig altsaa tvungen til at forsøge paa at begrænse det hele Forhold noget nærmere; men har man en Følelse af, at den ifjor trufne Begrænsning ikke har været tilstrækkelig, og man føler sig altsaa tvungen til at gaa videre i samme Retning. Dette er Regjeringens Standpunkt; den vil supplere de Bestemmelser, som bleve trufne ifjor, idet den ikke finder dem tilstrækkelige til at opnaa deres Hensigt, nemlig at hindre Benyttelsen af disse Forpagtninger til at modarbejde Selveiendomsbestræbelser, og naar jeg holder mig til, hvad der er vedtaget i Folkethinget, saa er dette Things Standpunkt og Tendens ligeledes den at gaa videre i det, som blev foretaget ifjor, ved ikke blot at begrænse men helt at ophæve denne Form af Kontrakter. Jeg indrømmer som sagt, at der er Betænkeligheder ved nu at komme til en ny Forhandling om denne Gjenstand, efterat der ifjor er blevet vedtaget en Lov derom; men Forholdet er dog et saadant, at Indvendingen taber noget af sin Betydning, fordi det, der tilstræbes, ikke er en Omstyrning af noget ifjor Indført, men en videre Fremadskriden i samme Retning, og jeg skal derfor udtale mig for, at Lovforslaget gaar til anden Behandling. Men idet jeg gjør dette, skal jeg dog framsætte et Par Bemærkninger med Hensyn til nogle Uttringer af det ærede 9de kongevalgte Medlem (Fischer). — Det ærede Medlem sagde for det Første, at, naar man lagde alt det Tryk, som blev anvendt for at fremme Selveiendom, paa Sælgerne o: paa Godseierne, vilde man efterhaanden komme derhen, at man vel fik Sælgere, men at Kjøberne traal sig tilbage, fordi de mærkede, at de ved at holde sig tilbage maaflke kunde fremvinge beständig gunstigere